



**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK OPONENTA

Téma práce : POLICEJNÍ PROVOKACE VE SVĚTLE NÁLEZŮ SOUDŮ OBECNÉ POVAHY, ÚSTAVNÍHO SOUDU, EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA, SE ZAMĚŘENÍM NA PRÁVO SPRAVEDLIVÉHO PROCESU

Autor : **Mgr. Pavel Kříž**

Konzultant : **Doc. JUDr. Jiří Herczeg, Ph.D.**

Oponent : **JUDr. Pavel Zeman, Ph.D.**

Předkládaná disertační práce se zabývá jednou z otázek trestního řízení a to policejní provokací v judikatuře soudů s ohledem na právo na spravedlivý proces. Jde o téma aktuální, zejména s ohledem na některé v poslední době medializované trestní případy.

Z hlediska obsahového a metodologického mohu konstatovat, že pojednání o daném tématu důsledně vychází z jeho věcného zaměření, jež si autor vymezil strukturou práce.

Pokud jde o vlastní metody zpracování látky, autor se opíral o právně dogmatickou analýzu odpovídající právní úpravě. Systematika rigorózní práce, jak ji nabízí zmíněný obsah, je vcelku vhodně strukturovaná do 5 kapitol.

Po stručném úvodu se autor vymezuje základní zásady trestního řízení jako podmínky pro použití operativně pátracích prostředků.

Kapitola 2 je pak věnována problematice operativně pátracích prostředků v trestním řízení a jejich využívání jako důkazních prostředků (operativně pátrací činnost, operativně pátrací prostředky a podpůrné operativně pátrací prostředky, záznamy získané při použití operativně pátracích prostředků, záznam o provedení předstíraného převodu a záznam o výsledku činnosti agenta, záznam o postupu oprávněného policisty provádějícího předstíraný převod a jeho využitelnost v trestním řízení.

V kapitole třetí pak autor vymezuje institut utajeného svědka a jeho využitelnosti v trestním řízení. Autor správně poukazuje na možný střet s právem obviněného na obhajobu a relevantní judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Autor popisuje i nové ustanovení

§ 102a trestního řádu (speciální právní úprava ochrany utajeného svědka - policisty) a ochranu svědka podle zvláštního zákona.

Autor si všímá i nových technických pomůcek jako je například výslech osoby prostřednictvím videokonferenčního zařízení, a popisuje využití videokonferenčního zařízení v trestním řízení ve vybraných členských státech EU a pohled ESLP ve vztahu k využívání videokonferenčního zařízení v trestním řízení.

Problematika policejní provokace je podrobně rozebrána v kapitole čtvrté. Autor popisuje judikaturu Nejvyššího soudu ČR, Ústavního soudu ČR a Evropského soudu pro lidská práva ve vztahu k policejní provokaci.

Odhalování závažné trestné činnosti (korupce, obchodování se zbraněmi, drogami) se neobejde bez používání operativně pátracích prostředků – předstíraný převod věci (§ 158c TŘ) a použití agenta (§ 158e TŘ). Soudy potom často řeší otázku, jak posuzovat jednání, kdy se orgány státu rozhodnou, že se pokusí občana (který se chová podezřele) vyprovokovat ke spáchání trestného činu, ať už prostřednictvím svých policejních orgánů či jiných osob.

Je nepochybné, že odhalování závažné trestné činnosti se neobejde bez používání operativně pátracích prostředků – např. použití agenta. Tajný agent může být účinným nástrojem zejména v boji proti organizované kriminalitě. Je však obtížné ovládat tento nástroj tak, aby se nevymkl kontrole. Agent se pohybuje na hranici zákona a zločinu a může lehce sklouznout do přesvědčení, že je mu vše dovoleno. Vzhledem k riziku policejní provokace musí mít nasazení agenta, jakož i použití dalších operativně pátracích prostředků tzv. proaktivního odhalování trestné činnosti jasná pravidla.

Při ústní obhajobě by se autor měl blíže vyjádřit k následujícím otázkám :

- a) skutková podstata nezákonné provokace;*
- b) existence objektivního podezření na konkrétní trestnou činnost*
- c) procesní důsledky nezákonné provokace : neúčinnost takto získaných důkazů;*
- d) obrácení důkazního břemene v případě nezákonné provokace.*

ve světle rozsudků Evropského soudu pro lidská práva ve věci Ramanauskas proti Litvě a Teixeira de Castro proti Portugalsku.

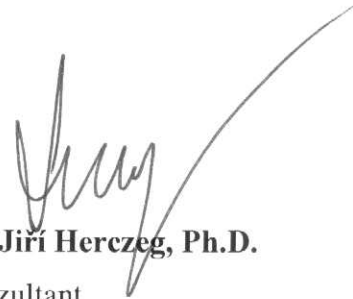
Kapitola 5 je věnována institutu „zkouška spolehlivosti“ dle zákona o policii a její vztah k policejní provokaci. Autor podrobně rozebírá tento institut a vyjadřuje se k otázce zkouška spolehlivosti a možnost policejní provokace trestného činu. Při ústní obhajobě by se autor měl blíže vyjádřit k procesní využitelnost důkazů získaných při zkoušce spolehlivosti v trestním řízení.

Závěr :

Lze konstatovat, že předložená práce je zdařilým zpracováním zvoleného tématu. Výklad je vhodně rozčleněn, autor poctivě pracuje s poznámkovým aparátem i judikaturou. Autor ve své práci využil přiměřené množství dostupných literárních pramenů a osvědčil svoji schopnost jejich využití pro vlastní autorský text.

Po obsahové i formální stránce autor splnil všechny nároky kladené na rigorózní práci a předložená práce je plně způsobilá k obhajobě.

V Praze dne 5. června 2012



Doc. JUDr. Jiří Herczeg, Ph.D.

Konzultant